

Neuropsychologisch onderzoek bij kinderen

Informatie voor de ouders

Wat is neuropsychologie?

Neuropsychologie is het vakgebied dat de relatie bestudeert tussen het gedrag en de werking van de hersenen.

Een kinderneuropsycholoog probeert inzicht te krijgen in het functioneren van het kind. Daartoe wordt gebruikgemaakt van psychologisch testonderzoek. Ook wordt een gesprekje gevoerd met uw kind. De kinderneuropsycholoog onderzoekt vaardigheden, zoals het geheugen en de aandachtsfuncties. Daarnaast wordt gekeken naar de taal, waarnemings- en planningsvaardigheden en naar de strategieën die het kind gebruikt. Het doel van een neuropsychologisch onderzoek is om inzicht te krijgen in de denkfuncties, vaardigheden en de beleving van het kind

Waarom neuropsychologisch onderzoek?

Met behulp van het neuropsychologisch onderzoek brengen we in kaart hoe de processen in de hersenen van uw kind verlopen. Dit doen we door te kijken hoe uw kind reageert op bepaalde situaties en hoe het reageert en functioneert bij opdrachten. Van belang zijn onder andere:

- Geheugen: Wij gaan na hoe goed uw kind informatie kan onthouden.
- Taal, redeneren en denken: Uw kind wordt bijvoorbeeld gevraagd om plaatjes te benoemen of de betekenis van woorden te geven.
- Ruimtelijk denken: Wij laten uw kind puzzeltjes maken of figuren natekenen.
- Aandacht en concentratie: Wij gaan na hoe nauwkeurig en snel uw kind een testje kan uitvoeren.

Het neuropsychologisch onderzoek is bedoeld om te bepalen of er sterke en zwakke kanten zijn in het functioneren van uw kind. Dit kan een verklaring bieden voor de problematiek van uw kind. Door middel van de gesprekken en observaties proberen we meer zicht te krijgen in de beleving en het welbevinden van uw kind. Ook kunnen we het gebruik van strategieën bij het oplossen van problemen en de manier van omgaan met de problematiek in kaart brengen. De resultaten van het onderzoek kunnen aanknopingspunten bieden voor de behandeling van uw kind en leiden tot bruikbare adviezen voor u als ouder(s)/verzorger(s) of voor leerkrachten.

Neuropsychologisch onderzoek kind

Wat houdt het neuropsychologisch onderzoek in?

Het neuropsychologisch onderzoek vindt meestal plaats verspreid over verschillende dagen en bestaat uit drie onderdelen:

- Een gesprek met u als ouder(s)/verzorger(s) om de ontwikkeling van uw kind en het huidige functioneren te bespreken. Er worden onder andere vragen gesteld over de vroege ontwikkeling, de schoolloopbaan en het sociaal-emotioneel functioneren van uw kind (dit Neuropsychologisch onderzoek bij uw kind is het omgaan met anderen en de manier waarop uw kind omgaat met zijn/haar gevoelens). Dit gesprek neemt ongeveer een uur in beslag. Uw kind is bij voorkeur bij (een gedeelte van) het gesprek aanwezig.
- Aan u als ouder(s)/verzorger(s) en aan de leerkracht wordt gevraagd een aantal vragenlijsten in te vullen over het gedrag en functioneren van uw kind.
- Het testonderzoek bij uw kind, uitgevoerd door een psycholoog of een psychodiagnostisch medewerker. Dit is een gespecialiseerde medewerker die is opgeleid tot het afnemen en uitwerken van neuropsychologische tests. Dit onderzoek vindt altijd in de ochtenduren plaats, omdat kinderen dan over het algemeen het meest fit zijn. Bij het testonderzoek krijgt uw kind in een aparte ruimte op de polikliniek allerlei testjes en taken voorgelegd. Kinderen vinden deze taakjes meestal heel leuk, er worden geen vervelende of enge opdrachten gegeven. Het kind moet bijvoorbeeld iets natekenen, iets nabouwen of taalopdrachtjes uitvoeren. Tijdens het testonderzoek wordt uw kind uitgebreid geobserveerd voor wat betreft gedragsmatig functioneren, emoties en stemming.

Het totale neuropsychologisch onderzoek neemt in ieder geval anderhalf tot twee uur in beslag. Het is mogelijk dat het onderzoek langer duurt of dat er een extra afspraak wordt gemaakt om het onderzoek af te ronden; dit is onder andere afhankelijk van de leeftijd van uw kind en de vraagstelling van de arts of psycholoog. Uiteraard krijgt u dit tijdig te horen.

De scores die uw kind behaalt voor de taakjes worden vergeleken met de scores van leeftijdsgenootjes. Op die manier zijn we in staat een uitspraak te doen over het niveau waarop uw kind presteert. Om de uitslag van het neuropsychologisch onderzoek goed te kunnen interpreteren, is er informatie nodig over de intelligentie van uw kind. Indien er geen recente intelligentiegegevens beschikbaar zijn, wordt hiernaar nog onderzoek gedaan. Dit betekent dan een extra testochtend.

Na afloop van het neuropsychologisch onderzoek krijgt u een aparte afspraak waarin de uitslag van het neuropsychologisch onderzoek met u wordt besproken. Meestal duurt dit een aantal weken, omdat de testresultaten van het neuropsychologisch onderzoek moeten worden uitgewerkt en geïnterpreteerd. De psycholoog rapporteert zijn bevindingen na dit gesprek aan de arts die uw kind heeft verwezen. In overleg met u kan eventueel ook gerapporteerd worden aan andere betrokken artsen of hulpverleners.

De uitslag, en dan...?

Nadat u van de psycholoog of de behandelend arts de uitslag hebt gekregen van het neuropsychologisch onderzoek, kan het zijn dat u verwezen wordt naar een instelling voor behandeling of begeleiding. Voor kinderen met bepaalde problematiek is het mogelijk een kortdurende begeleiding of behandeling bij ons in het Maastricht UMC+ op te starten. De psycholoog kan dit beoordelen. Als dit aan de orde is zal in overleg met u een behandel- of begeleidingsplan worden gemaakt.

Zorgontwikkelingsonderzoek en scholing

In academische ziekenhuizen vindt zorgontwikkelingsonderzoek plaats. Bij dit wetenschappelijk onderzoek wordt gebruikgemaakt van gegevens zoals de testresultaten van een neuropsychologisch onderzoek. Volgens de wettelijke regeling mogen wij deze gegevens voor gezondheidsonderzoek gebruiken, voor zover deze voor dat doel nuttig zijn. Bij dit soort onderzoek hoeven wij niet expliciet om uw toestemming te vragen, mits de gegevens geanonimiseerd zijn. Dat wil zeggen dat de onderzoeker niet weet en ook niet kan achterhalen van welke persoon de gegevens afkomstig zijn. Als u tegen een dergelijk gebruik van de testgegevens van uw kind toch bezwaar hebt, kunt u dit aan de psycholoog kenbaar maken. Hij of zij maakt dan een aantekening in het dossier. De gegevens worden dan niet voor gezondheidszorgonderzoek gebruikt.

In het kader van de universitaire opleidingen Psychologie lopen regelmatig doctoraalstudenten een praktijk- en/of onderzoeksstage op de polikliniek. Onder supervisie (toezicht) van een psycholoog nemen zij ook deel aan het neuropsychologisch onderzoeksproces. Als u hier bezwaar tegen hebt, kunt u dit ook kenbaar maken aan de psycholoog.

Rechten en plichten van de patiënt

Volgens de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) hebben patiënten recht op duidelijke informatie over onderzoeken, diagnoses en de behandelingsmogelijkheden van hun klachten. Zowel de arts als de psycholoog is verplicht u zo correct mogelijk voor te lichten. De ouder(s) of verzorger(s) beslissen altijd zelf of een bepaald onderzoek of behandeling wordt uitgevoerd. Psychologen in de gezondheidszorg zijn gehouden aan de beroepscode voor psychologen. Informatie hierover kunt u vinden op de website van het Nederlands Instituut van Psychologen (www.psynip.nl).

Verder heeft iedere patiënt recht op inzage in of een afschrift van zijn neuropsychologische onderzoeksrapport. U als ouder(s)/verzorger(s) ontvangt een kopie van het neuropsychologisch rapport waarin de onderzoeksresultaten staan beschreven. Een kopie van het medisch dossier van uw kind kunt u schriftelijk opvragen. Informatie hierover vindt u op www.mumc.nl.

Naast de genoemde rechten heeft de patiënt ook plichten. Ten behoeve van goede zorg bent u verplicht de psycholoog alle benodigde informatie te geven. Verder wordt op uw volledige medewerking gerekend bij het onderzoek of de behandeling zoals die met u is afgesproken.

Wat u verder weten moet:

- Als u ontevreden bent, kunt u dat kenbaar maken aan één van de leden van het multidisciplinair team. Verder heeft het ziekenhuis een klachtenprocedure. Voor informatie kunt u terecht bij het Patiëntenvoorlichtingscentrum in de Serrehal.
- Als u niet kunt komen op de afspraak, dient u minimaal 24 uur van tevoren af te bellen. Het is kostbare tijd in de gezondheidszorg die anders niet meer opgevuld kan worden en dus verloren gaat.
- Onze afdeling werkt nauw samen met de afdelingen Kinderpsychiatrie, Kinderneurologie en Kindergeneeskunde van het Maastricht UMC+.

Contact

Hebt u nog vragen of opmerkingen, neem dan contact op met één van onze psychologen of psychodiagnostische medewerkers. Het secretariaat is dagelijks bereikbaar via telefoonnummer 043 - 387 41 19.

Websites

- www.mumc.nl
- www.kinderwebsite.mumc.nl
- www.gezondidee.mumc.nl